Quan Girona va tenir 8 alcaldes en 8 anys

Un llibre de l´historiador Jordi Galí repassa la vida dels batlles de 1931 a 1939, de la II República a la guerra civil

Joan Ballesta i Molina, al centre de la fotografia, en una imatge de la secció dramàtica del Centre d´Unió Republicana de Girona.

GIRONA | TAPI CARRERAS

El llibre Alcaldes de Girona (1931-1939), escrit per l´historiador de la Universitat de Girona (UdG) Jordi Galí i Farrés, recull la biografia dels vuit alcaldes del període comprès entre 1931 i 1939, vuit anys que van des de la República fins a la dictadura franquista. Tots els alcaldes de Girona del temps de la II República i la Guerra Civil van conèixer el camí incert de l´exili. La majoria van ser processats per la justícia militar, la dictadura franquista o conegueren la presó.

El llibre està editat per l´Ajuntament de Girona sota la direcció del cap del Servei de Gestió Documental, Arxiu i Publicacions de l´Ajuntament de Girona, Joan Boadas. Quatre dels alcaldes van néixer a girona: Francesc Tomàs i Martín, Llorenç Busquets i Ventura, Joaquim de Camps i Arboix i Josep Maria Dalmau i Casademont. Dos a l´Alt Empordà: Miquel Santaló i Parvorell i Joan Ballesta i Molinas; un altre, Expèdit Duran i Fernández, era de procedència andalusa i, finalment, Pere Cerezo Hernáez va néixer a l´Argentina.

En la introducció, el professor d´Història Contemporània de la UdG, Josep Clara, apunta que el fet «que la meitat fossin de fora és un fenomen que identifica la ciutat com a atracció de gent diversa que hi acut en recerca o en funció d´un treball i de millors oportunitats personals».
Es tracta d´un període que s´inaugura «amb una brillant i esperançadora república i es tanca amb l´inici d´una fosca i ignominiosa dictadura», escriu l´acaldessa de Girona, Marta Madrenas, al pròleg del llibre. «Difondre les seves biografies ens ha semblat una molt bona manera de retre´ls un merescut tribut», afegeix.

De Santaló a Ballesta

El primer va ser Miquel Santaló (Vilaür, 1887 - Guadalajara, Mèxic, 1962). Definit com a senzill i pròxim. En ser proclamat diputat a les corts, l´oposició li demanava que plegués. Ho va fer en ser nomenat ministre de comunicacions del govern Lerroux. En acabar la guerra va fugir primer a França i després a Mèxic. No va poder tornar mai més a Girona però des de la distància va mantenir el compromís polític.

Josep Maria Dalmau (Girona 1889-1958) va ser un estudiant brillant. Va patir una paràlisi de jove que el va obligar a anar en cadira de rodes per sempre més. Va exercir d´alcalde accidental en algunes de les absències de Miquel Santaló. Quan aquest va ser nomenat ministre, ja va ser nomenat formalment alcalde. Posteriorment, durant la guerra, va ser conseller municipal de Cultura (1937-1939), es va exiliar a Perpinyà i posteriorment va tornar a Girona.

Francesc Tomàs i Martín (Girona, 1900 - Barcelona, 1959) va ser l´únic alcalde conservador de Girona durant la Segona República com a membre de la Lliga Catalana. Va patir els Fets d´Octubre, en ser desposseït del càrrec el 6 d´octubre de 1934 i substituït per Joaquim de Camps i Arboix, però l´endemà recuperà l´alcadia. S´exilià a París, on va treballar per a Francesc Cambó.

Llorenç Busquets i Ventura (Girona, 1891- Ciutat de Mèxic, 1966) va ser alcalde per uns dies però regidor molts anys. Conegut com l´alcalde de les crisis, s´exilià primer a França i després a Mèxic.

Joaquim de Camps i Arboix (Girona, 1984 - Barcelona, 1975) era regionalista d´entrada; posteriorment va passar a ERC. Durant els Fets d´Octubre de 1934, essent alcalde gestor de la ciutat, va proclamar l´Estat català i va penjar l´estelada al balcó de l´Ajuntament. S´exilià a França i a l´Argentina abans de tornar a Catalunya.

Expèdit Duran i Fernández (Alájar, Huelva, 1904 - Caracas, 1974) és l´únic alcalde de la CNT que ha tingut mai la ciutat. Va arribar a la demarcació en temps de la Segona República i es va integrar en els moviments llibertaris de Salt. Va presidir el Comitè Antifeixista i el Consell Municipal de la ciutat i es va exiliar a França i Mèxic.

Pere Cerezo i Hernáez (Mendoza, Argentina, 1890 - Buenos Aires, 1977) va arribar a Girona de petit. Els seus pares eren de Logroño però van viure a l´Argentina. Era perit mercantil i va ser elegit regidor de l´Ajuntament (1917 i 1931) i alcalde republicà (1937), a més de diputat d´ERC al Parlament. Va exiliar-se a l´Argentina natal.

Joan Ballesta i Molinas (l´Escala, 1893 - Chanes, França, 1962) va ser un alcalde efímer a les darreries de la Guerra Civil, càrrec que compaginà amb el de comissari d´Ordre Públic. Va ser de les últimes autoritats republicanes a abandonar la ciutat. Es va exiliar a França.

Font del document:
http://www.diaridegirona.cat/girona/2016/07/10/girona-8-alcaldes-8-anys/793236.html?utm_source=rss